

Lugupeetud Saaremaa valla juhid ja Kuressaare Hariduse Kooli juhid

Kevadel lahvatanud sõda Ukrainas tõi Eestisse sõjapõgenikud, sealhulgas ka lapsed, kes üsna pea jõudsid meie koolidesse, sealhulgas Kuressaare Hariduse Kooli. Olematu eesti keele oskuse ja ootamatuse tõttu said neist lastest esimese hooga lihtsalt tundides viibijad. Hoolimata koolijuhtide keelitustest, et teilt, õpetajatelt, ei oodatagi enam, ei suutnud me neist lastest lihtsalt mööda vaadata, võtsime seda kui panust, kuidas aidata ukrainlasi nende sõjas okupantide vastu. Igaüks meist püüdis vastavalt oma vene keele tasemele ikka ka neid lapsi õpetada, neile töölehti koostada, kontrolltöid tõlkida jne. Seda kõike tegime me oma isikliku aja ja oma seniste Eesti õpilaste hariduse arvelt - tund, kus nüüd tuli kahes keeles selgitusi jagada, oli ju ikka 45 minutit pikk... Olgu nimetatud ka see, et aineõpetajatele ukrainlastega seonduva lisatöö eest kevadel mingit lisatasu ei makstud.

Juhtisime kooli juhtkonna tähelepanu sellele, et eelkirjeldatud olukord - lastehoid koolis, saab olla vaid ajutine ja sügisest tuleb leida nendele lastele selline õpikeskkond, mis tagaks õppimise. Olgu see siis intensiivne eesti keele õpe, mis võimaldaks ühel hetkel tõesti liituda eesti õpilastega sisuliseks õppetööks, või siis ukraina- või venekeelne õpe kogu selle õppekava ulatuses, mida Eesti riik nõuab, või siis digiõppe võimaldamine Ukraina õppekava järgi Ukraina haridustöötajate poolt pakutavaga.

Täna oleme teadmises, et 2022/2023 õppeaasta sügisest peaks jätkuma Hariduse koolis kõik nii nagu kevadel - klasside koosseisudes on jätkuvalt eesti keelt mitte valdavad Ukraina lapsed...

Saime õpetajatega 22. augustil kokku, et meie kooli Ukraina küsimust arutada ja mitte keegi pea 30 kohaletulnust ei pidanud seda olukorda leppimisväärseks:

- Ei saa eeldada Eesti õpetajalt, et ta peaks suutma anda edasi oma ainevaldkonna teadmisi ka ukraina või vene keeles. Seejuures on probleemiks, nagu eespool sai juba nimetatud, et kahes keeles tunni andmisel ei saa täismahus õpet enam ka eestikeelsed õpilased ja märgatavalt suureneb õpetaja ajakulu sellise kakskeelse tunni ettevalmistamisel. Õpetajate tööülesanded ei mahu aga juba niigi täiskoha korral 35 tunni sisse.
- Olukord, kus keelt mitteoskav laps peab viibima tunnis ilma tugisüsteemideta, kus kogu räägitu on tema jaoks arusaamatu, on selle lapse jaoks raisatud ja mõttetu aeg. Eesti keeles õppimise osas ei saa Ukraina lapsed tuge ka kodust, vanemad ei oska aidata, sest vajalikul tasemel keeleoskus puudub. Keelest mitteamusaamine viib üsna kiiresti tunnis muude kõrvaliste tegevusteni, mis omakorda tekitab trotsi ja arusaamatust Eesti õpilastes, kes hoolimata tõsiasjast, et klassiruumis viibib hulk tunni asjadega mittetegelejaid, peavad tunnis kaasa töötama.
- Olukord, kus õpetajatele öeldakse, et te ei peagi Ukraina lastele midagi nende jaoks mõistetavas keeles seletama, eeldab, et õpetaja suudab tunni läbi viia nii, et ta neid

lapsi ei märka. Seda aga me ei suuda - see lihtsalt ei oleks inimlik. Usume, et sellise soovitusena andjad tegelikult ka teavad seda, et õpetajad ei suuda ükskõikselt mööda vaadata. Kahjuks aga sellise soovitusena saadeti õpetajad tundi kevadel ja kavatsetakse sellise plaaniga (üks õpetaja - üks keel) jätkata ka uuest õppeaastast. Samasuguse lapse eiramisega on tegemist, kui pana tunnis võõrkeelne laps tööle vene- või ukrainakeelses veebikeskkonnas ilma, et ta saaks vajadusel õpetajalt arusaadavas keeles lisaselgitusi.

Uue õppeaasta hakul leiame end olukorrast, kus mitmetel Ukraina õpilastega tegelevatel koolidel on kindel plaan - lisajõud, tugisüsteem jne. Tugineme siinkohal näiteks ka Saaremaa vallavalitsuse haridus- ja noorsootöösakonna juhataja Urmas Treieli öeldule 23. augusti Saarte Hääles, kus must-valgel kirjas, et "Ukraina lastele koostatakse individuaalsed õppekavad ning õppetöö toimub ukraina ja eesti keeles. Täna seni meid aidanud ukraina õpetajad kaasatakse Kuressaare Hariduse kooli koosseisu." Vahepeal oleme saanud selguse, et jutt käib ikkagi Kuressaare Nooruse koolist. Hariduse kooli õpetajad peavad aga igaüks ise - et tulemuseks oleks ikkagi ka mingisugune arvestatav õppetöö kõikidel õpilastel - oma klassis jalgratast leiutama. Me ei ole enam sellega nõus! Olukorrale tuleb leida lahendus. Ja nii, et aidates ukrainlasi hoiame ka oma Eesti õpilasi ja õpetajaid. Nõuame valla ja kooli juhtidelt läbimõeldud, õpetajatega läbiarutatud, varasemalt uusimmigrantidega tegelenud koolide kogemustel põhinevat plaani, mis oleks produktiivne ja õiglane nii kõigi õpilaste kui ka õpetajate suhtes! See lahendus tuleb leida kiiresti - tungivalt soovime, et seda tehtaks septembrikuu jooksul. Tegelikult lootsime, et see probleem on lahendatud 1. septembriks.

26.08.2022

Allakirjutanud 53 Kuressaare Hariduse Kooli õpetajat